

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/10/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1120216302
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1120216302.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka D. E., B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. X, F. a otec G. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. I. J. I. K. XXX/X, L., Talianska republika, zastúpený: JUDr. Helena Hledíková, advokátka so sídlom Matúšova 56/A, Bratislava, o návrhu matky na určenie výživného a o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas do rozvodu manželstva, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 17.10.2022, č.k. 2P/72/2020-390, jednomyseľne takto

rozhodol:

Odvolanie matky sa o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zveril maloletého A. do osobnej starostlivosti matky, výrokom II. rozhodol, že obaja rodičia budú zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok, výrokom III. určil rozsah styku otca s maloletým, výrokom IV. určil rozsah styku otca s maloletým prostredníctvom aplikácie SKYPE alebo WhatsApp, výrokom V. uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého A. mesačne sumou vo výške 750 eur a rozhodol, že zročné výživné nevzniklo, výrokom VI. uložil otcovi povinnosť prispievať na tvorbu úspor maloletého A. sumou vo výške 250 eur mesačne, výrokom VII. návrhy matky a otca vo zvyšku zamietol, výrokom VIII. rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania a výrokom IX. rozhodol, že štát nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 2 ods. 1, § 52, § 57, § 58 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“), § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“), § 24, § 25 ods. 2, § 36 ods. 1, § 62, § 63 ods. 3, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „Zákon o rodine“), čl. 2 písm. e/, čl. 67 ods. 1 písm. c/, čl. 126 Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020), čl. 100 ods. 1, čl. 104 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2019/1111 z 25. júna 2019 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí (Ú. v. ES L 178, 2.7.2019, s. 1) v platnom znení, čl. 8, čl. 10 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27.11.2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (Ú. v. ES L 338, 23.12.2003, s. 1) , čl. 3 písm. d/ nariadenia rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti (Ú. v. L 7, 10.1.2009, s. 1-79) v platnom znení a § 24, § 24a zákona č.

97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov . Vecne dôvodil tým, že v čase podania návrhu matkou malo maloleté dieťa obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, kde navštevovalo základnú školu a matka pracovala na pozícii učiteľky. Matka sa s maloletým odsťahovala do zahraničia v roku 2021, a keďže od momentu odkedy sa otec dozvedel alebo mohol dozvedieť o pobyte maloletého v zahraničí po vydaní odvolaním napadnutého rozsudku neuplynula jednoročná lehota, došlo k zachovaniu právomoci slovenského súdu. O zverení do osobnej starostlivosti matky rozhodol s poukazom na návrhy oboch rodičov a o zastupovaní a spravovaní majetku maloletého rozhodol s poukazom na návrh otca, keď matka vlastný návrh neurobila. Styk otca s maloletým odôvodnil potrebou zachovania citových väzieb otca s maloletým a potrebou rodičovskej výchovy a starostlivosti otca, zohľadňujúc možnosti otca z hľadiska jeho práce a pobytu v zahraničí. Z tohto dôvodu považoval súd prvej inštancie za opodstatnený návrh otca na realizáciu styku otca s maloletým aj prostredníctvom elektronických aplikácií. Pri určení výšky výživného súd prvej inštancie vychádzal z odôvodnených potrieb maloletého so zreteľom na schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca. Mal za to, že takto určené výživné kopíruje životnú úroveň otca, na ktorej sa má maloletý právo podieľať. Súd prvej inštancie nezhliadol dôvody osobitného zreteľa odôvodňujúce priznanie nároku na výživného spätne aj za obdobie pred podaním návrhu, a návrh matky v tejto časti zamietol. Rovnako zamietol návrh otca, ktorým sa domáhal prihlásenia maloletého na kurz taliančiny majúci za to, že takúto povinnosť nie je oprávnený uložiť. Súd prvej inštancie nezrušil neodkladné opatrenie z 30.03.2022, č.k. 2P/72/2020-271 (ktorým zakázal maloletému opustiť územie Slovenskej republiky a nariadil zapísať tento zákaz do príslušných inštitúcií) dôvodiac, že toto neodkladné opatrenie bolo nariadené do právoplatného skončenia vo veci samej, a preto mal za to, že rozhodnutie samostatným výrokom vo veci by bolo nehospodárne. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania, keďže žiaden z účastníkov nepožadoval náhradu trov konania priznať. O nároku na náhradu trov v súvislosti s pribratím tlmočníka rozhodol podľa § 57 C.m.p. v spojení s § 155 ods. 2 C.s.p. tak, že štátu náhrada trov nepatrí, keďže štát nemá nárok na náhradu trov, ktoré vzniknú s pribratím tlmočníka.

3. Dňa 28.07.2023 bolo súdu prvej inštancie doručené podanie matky, v ktorom žiadala o okamžité zrušenie rozhodnutia z 17.10.2022. Matka uviedla, že rozhodnutie nevidela a nemala možnosť ho prevziať osobne na súde. V emaili, ktorý doručila na e-mailovú adresu súdu vysvetlila, že pojednávania, na ktorom bolo rozhodnutie vyhlásené sa nezúčastní z dôvodu zdravotných problémov jej syna. Nik z jej rodiny nemá trvalé bydlisko na území Slovenskej republiky, tridsať rokov na Slovensku nežije a nepatrí do jurisdikcie Slovenskej republiky, ani Európskej únie. Maloletý nemal možnosť sa v konaní vyjadriť, keďže sa na Slovensku nenachádza a plní si povinnú školskú dochádzku v zahraničí a v čase pojednávania nebol zdravotne spôsobilý cestovať do zahraničia. Maloletý A. trvá na tom, aby jeho želanie nemať žiaden styk s otcom bolo rešpektované. Vydaním zákazu vycestovať pre maloletého nastal stav, keď bolo maloletému odmietnutý vstup na Slovensko počas letných prázdnin v roku 2022. Po ukončení letných prázdnin ich letisko nepustilo naspäť do zahraničia, kde deti navštevujú školy a ona má zamestnanie. Na záver podania matka žiadala o poskytnutie informácií súvisiacich s konaním vo veci starostlivosti súdu o maloletého A..

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b/ C.m.p.), po zistení, že odvolanie podala oprávnená osoba (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario), posudzujúc podanie matky podľa jeho obsahu (čl.7, § 2 ods.1 C.m.p.) skúmal, či odvolanie bolo podané včas a dospel k záveru, že odvolanie matky bolo podané oneskorene, a preto je potrebné ho odmietnuť (§ 386 písm. a/ C.s.p.).

5. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa čl. 7 prvá veta C.m.p. úkony účastníkov konania sa posudzujú s prihliadnutím na ich obsah.

7. Podľa § 105 ods. 1 C.s.p. súd doručuje písomnosť na pojednávaní alebo pri inom úkone súdu; tým nie je dotknutá povinnosť súdu doručovať písomnosť do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu.

8. Podľa § 105 ods. 2 C.s.p. ak nemožno doručiť písomnosť podľa odseku 1 a ak nejde o doručenie písomnosti do vlastných rúk, súd na žiadosť strany doručí písomnosť na elektronickú adresu. Písomnosť súdu sa považuje za doručenú po troch dňoch od jej odoslania, aj keď ju adresát neprečítal.

9. Podľa § 106 písm. a/ C.s.p. ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca.

10. Podľa § 111 ods. 3 C.s.p. ak nemožno doručiť písomnosť na adresu podľa § 106, písomnosť sa považuje dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

11. Podľa § 362 ods. 1 veta prvá C.s.p. odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

12. Podľa § 121 ods. 1 C.s.p. do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty.

13. Podľa § 121 ods. 5 C.s.p. lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

14. Podľa § 386 písm. a/ C.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene.

15. Odvolací súd ako prvoradé zdôrazňuje, že aj napriek tomu, že procesnému právu je pojmovo vlastný určitý „formalizmus“, podľa čl. 7 prvá veta C.m.p. je nutné každý procesný úkon účastníka konania posudzovať predovšetkým s prihliadnutím na jeho obsah, a najmä v prípade laického prvku v civilnom mimosporovom konaní by nebolo spravodlivé od takýchto subjektov žiadať, aby sa vyjadrovali čistou a presnou procesnou terminológiou. Rozhodujúcim kritériom v posudzovaní procesných úkonov je obsah daného procesného úkonu, z ktorého súd ustáli vôľu účastníka konania a charakter jeho procesnej aktivity. Súd vždy uváži obsah (zmysel) prejavu vôle účastníka a uzavrie o aký úkon sa z tohto hľadiska jedná. Zohľadňujúc uvedené odvolací súd posúdil podanie matky, doručené súdu dňa 28.07.2023, ako odvolanie podané proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 17.10.2022, č.k. 2P/72/2020-390. Pre úplnosť dodáva, že s účinnosťou od 01.06.2023 prešiel podľa § 18n ods. 2 písm. b/ zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky výkon súdnictva v rodinnoprávných veciach z Okresného súdu Bratislava I na Mestský súd Bratislava II.

16. Odvolacia lehota je lehotou zákonnou, čo znamená, že ju nemožno predĺžiť ani skrátiť. Pre začatie plynutia odvolacej lehoty je rozhodujúce riadne a v súlade s právnym predpisom vykonané doručenie rozhodnutia. Odvolacia lehota je procesnou lehotou, ktorá začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, t.j. po dni doručenia rozhodnutia. Na zachovanie tejto procesnej lehoty stačí, ak je odvolanie podané v posledný deň lehoty osobne na súde alebo odovzdané orgánu, ktorý je povinný ho doručiť.

17. Z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 17.10.2022, č.k. 2P/72/2020-390 bol matke riadne doručený fikciou doručenia dňa 23.11.2022 (§ 111 ods.3 C.s.p.). Zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania matke začala plynúť najbližším nasledujúcim dňom (24.11.2022) a posledný deň lehoty, kedy mohla matka podať včas odvolanie pripadol na deň 8.12.2022 (štvrtok a súčasne bežný pracovný deň). Keďže matka odovzdala odvolanie na poštovú prepravu až dňa 24.07.2023, t. j. po uplynutí lehoty ustanovenej v § 362 C.s.p., odvolací súd odvolanie matky podľa ust. § 386 písm. a/ C.s.p. odmietol ako oneskorene podané.

18. Pokiaľ ide o tvrdenie matky, že dané rozhodnutie nevidela a nemala ho možnosť osobne prevziať na príslušnom súde, zo spisového materiálu vyplýva, že matka pri podaní návrhu na určenie výživného uviedla svoju adresu F. X, F., na ktorú jej súd prvej inštancie v priebehu konania riadne doručoval písomnosti súdu. Matka v priebehu konania súdu prvej inštancie neoznámila zmenu svojho bydliska

a ani nežiadala o doručovanie písomností na inú doručovaciu adresu. Posledným úkonom matky bolo jej emailové oznámenie zo dňa 06.09.2022, v ktorom súdu oznámila, že sa nemôže zúčastniť pojednávania nariadeného na deň 17.10.2022 o 8,30 hod. na Okresnom súde Bratislava I z dôvodu, že jeden z jej dvoch synov má vážne zdravotné problémy . V ďalšej časti tohto podania matka vyzvala súd, aby konal o jej návrhu, vyjadrovala sa k histórii zamestnaní otca a k rozhodnutiu súdu, ktorým bolo rozhodnuté, že jej starší syn nemôže opustiť Slovensko. Pokiaľ za tohto stavu súd prvej inštancie doručoval rozsudok zo dňa 17.10.2022, č.k. 2P/72/2020-390 na adresu bydliska matky uvedeného v jej návrhu (podľa LV č. XXXX kat. územia M. A., obec F. – M. A. sa jedná o byt vo výlučnom vlastníctve matky) a zároveň sa jedná o adresu, kde matka mala (a aj naďalej má) evidovaný trvalý pobyt, jeho postup bol súladný s procesnými ustanoveniami. Odvolací súd zdôrazňuje, že v prípade, ak matka v priebehu konania zmenila svoje bydlisko, resp. by požadovala doručovanie písomností súdu na inú adresu , než ktorú uviedla v návrhu na začatie konania, bolo jej povinnosťou túto zmenu súdu riadne oznámiť. Navyiac, v podanom odvolaní matka vo vzťahu k doručovaniu napadnutého rozsudku ani neoznačila žiaden dôkaz, ktorý by mal preukázať závalu v doručení tejto písomnosti súdom. Odvolací súd napokon poukazuje na skutočnosť, že rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 17.10.2022, č.k. 2P/72/2020-390 nebolo možné riadne doručiť matke prostredníctvom e-mailu, keď podľa § 105 ods. 2 C.s.p. z doručovania písomností na elektronickú adresu subjektov sú vylúčené podania vo veci samej (ktorým rozsudok je).

19. S poukazom na prijaté rozhodnutie sa odvolací súd ďalej nezaoberal tým, že podanie matky doručené súdu dňa 28.07.2023 nespĺňa obsahové náležitosti odvolania uvedené v ust. § 127 ods.1 C.s.p. v spojení s § 363 C.s.p. a podľa § 373 ods.1 C.s.p., § 62 C.m.p. matku ani nevyzýval na jeho opravu a doplnenie .

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 52, § 58 C.m.p.

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods.1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).